

Seçimler Öncesi – İç Siyasi Gelişmeler ve Beklentiler

Emre Aköz

ankaya Savaşı

Türkiye 11'inci Cumhurbaşkanı zamanında seçemedi. Bunun nedeni, maddi ve manevi imtiyazlarını kaybetmekten korkan bürokratik elitin, bazı siyasi oluşumlarla birlikte hareket ederek, Meclisteki en büyük parti olan Adalet ve Kalkınma Partisi'nin (AKP) adayı Abdullah Gül'ün önünü kesmesidir.

Önümüzdeki yıllarda, bu dönemin siyasetçileri ve asker-sivil bürokratları, anılarını yazarak, röportajlar yaparak tam olarak neler döndüğünü açıklayacaklardır.

Ama bugün bile elimizde önemli ipuçları var. Bu ipuçlarını bir araya getirerek hikayenin büyük bölümünü ortaya koyabiliriz.

Olaylar (hazırlıklar) “en azından” 2004 yılına kadar dek uzanıyor. Haftalık Nokta dergisi, eski Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Özden Örnek’e ait olduğu iddia edilen kapsamlı bir günlük yayınladı.

Bu günlükte yer alan bilgiler (Örnek’e ait olsa da, olamasa da) askeri kaynaklara yakın gazeteciler tarafından “hemen hemen” doğrulandı.

2004 yılında önce “Sarıköz”, ardından da “Ayışığı” kod adını taşıyan iki darbe planı yapılmıştı.

“Sarıköz”ın hararetli savunucuları Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Şener Eruygur ve Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral İbrahim Fırtına idi. Deniz Kuvvetleri Komutanı da darbeye sıcak bakıyordu. Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Aytaç Yalman ise şartların oluşmadığını, nabız yokladığını ve askeri birliklerin darbeden yana olmadığını söylüyordu.

Darbe heveslileri, bazı medya patronlarıyla da görüşerek, aynı 28 Şubat (1997) “post modern” darbe sürecinde olduğu gibi destek aramışlardı.

Öte yandan bazı siyasetçiler ve medya mensupları darbe heveslileriyle işbirliği yapıyor ya da onları teşvik ediyordu.

Söz konusu günlüklere göre, bu kişiler arasında, eski Meclis Başkanı Ömer İzgi (Milliyetçi Hareket Partisi’den seçilmişti), eski diplomat ve siyasetçi Coşkun Kırca (vefat etti), askere yakınlığıyla tanınan, “katı laikçi” gazeteci Mehmet Ali Kışlalı da (halen demokrat çizgideki Radikal

gazetesinde köşe yazıyor) vardı.

Ancak girişim sonuca ulaşmadı.

Bunun üzerine Jandarma Genel Komutanı Org. Eruygur kendi inisiyatifıyla “Ayışığı” adı verilen yeni bir plan yaptı. Ama bu girişim de yarım kaldı.

Darbenin engellenmesine önemli faktörlerden biri Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hilmi Özkök’tü. Demokrasiden yana bir çizgisi olan Özkök, darbeyi engellemek için elinden geleni yapmıştı.

Darbe günlükleri Nokta dergisindeki yayınlandığında Hilmi Özkök, “Böyle bir şey olmadı” demedi. Onun yerine “Olay, dava sürecinde... Gerçek ortaya çıkacaktır” demeyi tercih etti.

Türk askeri geleneklerini bilenler, Özkök’ün açıklamasını “Kabul etti” şeklinde yorumladı. Çünkü bir komutanın “Hayır, olmadı” demesi, o olayın olmadığı anlamına gelmiyordu. Ama komutan bir olayı reddetmiyorsa, bu olayın gerçekliğine işaret ediyordu.

Nokta dergisi bir süre sonra askeri savcının talebiyle emniyet güçleri tarafından “baskın yapılarak” arandı. Tüm arşivi bilgisayarlara kaydedildi. Daha sonra da patronu, derginin yayınına son verdi.

Ancak Nokta’nın kapanmasıyla sonuçlanan sürecin nedeni, darbe günlükleri değildi. Nokta çok önemli bir belgeyi daha yayınlamıştı: 2004 tarihli bu belge, Genelkurmay İstihbarat Dairesi’yle ilgiliydi. Belgeye göre askerler, 300 kadar sivil toplum kuruluşuyla ittibata geçmişti. Amaç, bu kuruluşların kendileriyle ittifak yapmasını sağlamaktı. Eğer bu ittifaka karşı koyan dernek veya vakıf yöneticileri olursa, yer-

lerine “uygun” olanların getirilmesi için çalışılacaktı.

İşte asıl bu belgenin sızması şu anda işbaşında olan askeri bürokrasiyi kızdırmıştı. (Niye böyle bir tepki verdikleri aşağıda anlaşılacak.)

Türk medyası, özellikle demokrat kalemler, 2005’in Nisan ayından itibaren 2007 ilkbaharındaki Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin sancılı geçeceğini yazmaya başlamışlardı.

Müneccim değillerdi: 1982 Anayasasına göre Cumhurbaşkanı, yaptığı atamalarla devletin üst kademesini belirleyen isimdi. Cumhurbaşkanı’nın oturduğu Çankaya Köşkü’ne bir AKP’linin çıkması, bürokratik elitin hem ideolojisine, hem de maddi ve manevi imtiyazlarına aykırıydı.

İmtiyazlar çarkının nasıl döndüğünü, özellikle Alman dostlarımız için bir örnekle anlatmaya çalışayım:

Üniversitelerin öğretim üyeleri oy vererek, kimi rektör görmek istediklerini belli eder. Ancak bu seçim bir “müsamereden” ibarettir. Seçilen ilk 6 kişinin adı Yükseköğretim Kurulu’na (YÖK) bildirilir. YÖK bu listeyi 3 kişiye indirip Cumhurbaşkanı’na sunar. Cumhurbaşkanı bu adaylardan birini ilgili üniversiteye rektör olarak atar.

Yani “en çok oy alan adayın atanması” diye bir kural ya da ilke yoktur. Bu da, sadece “kendi” oyunu almış (yani “bir” oy çıkmış) bir öğretim üyesinin rektörlüğe getirilebileceğini gösterir: Yeter ki bu kişi bürokratik elitin ideolojisi olan “Kemalizme” (ya da “Atatürkçülüğe”) gönülden bağlı olsun, imtiyazlar sisteminin işleyişini bozmasın.

Yukarıda anlattığım rektör atama mekanizmasını faraziye sanmayın. Bir değil ama “iki” oyla gerçekleşmiştir!

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, iki oy almış (oylardan biri kendisine, diğeri aynı üniversitede görevli eşine ait) bir öğretim üyesini rektörlüğe atamıştır.

Rektörlük, özellikle orta ve küçük Anadolu kentlerinde gayet önemli bir görevdir. Ancak bunu nedeni, rektörün eğitimde oynadığı rol değildir.

Asıl kritik nokta şudur: Devlet, büyük çoğunluğu “yüksek lise” olmaksızın öteye gidemeyen o üniversiteler aracılığıyla Anadolu kentlerine kaynak aktarmaktadır.

Bu kaynağı denetleyen rektörler, kentin ekonomik hayatını etkiledikleri için, büyük prestij sahibidir. Kendileri de lüks makam araçlarıyla dolaşmak, kaliteli lojmanlarda oturmak, böylece maaşlarını harcamadan biriktirmek gibi maddi imkanlara da sahiptirler.

Türbanlı kızların okula sızmaması için dikkat kesilen, kampüslerdeki çeşitli faaliyetleri, bağlı oldukları “Kemalist-devletçi” ideoloji açısından takip eden, engelleyen, rapor eden bu rektörler, aynı zamanda birer rejim bekçisi konumundadır.

Ankara'nın bürokratik eliti, AKP kökenli bir kişinin Cumhurbaşkanı olmasını, işte bu ve benzeri imtiyaz çarklarına çomak sokacağı korkusuyla istememektedir.

Ancak bu gerçek, hiçbir zaman böyle yalın bir dille ifade edilmez. Onun yerine, mesela, eşi türbanlı bir kişinin Köşk'te oturmasının “Laiklik ilkesine aykırı olmasının yanı sıra, çağdaş Türkiye'ye yakışmadığı” söylenir.

Biz gene hikayemize dönelim.

“Sarıkoz” ve “Ayışığı” cuntaları başarısız oldu ama AKP’nin cumhurbaşkanını seçmesini engellemek üzere çeşitli faaliyetler devam etti.

İşin içine “karanlık güçler” de girmişti.

Bu güçlerin eylemlerinden biri, 17 Mayıs 2006’da gerçekleşti. Alparslan Arslan adlı bir avukat Ankara’daki Danıştay binasına girerek İkinci Daire’nin üyelerine kurşun yağdırdı. Sonuçta Mustafa Yücel Özbilgin adlı üye hayatını kaybetti.

Avukat Arslan büyük bir şans eseri yakalandı. Eğer kaçabilseydi büyük olasılıkla yakalanamayacaktı çünkü “ne tesadüf ki” o gün Danıştay’ın güvenlik kameraları bozuk olduğu için çalışmıyordu.

Daha olayın ne olduğu ortaya çıkmadan, başta Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer olmak üzere bazı kesimler, “Bu saldırı laik cumhuriyete yapılmıştır” diye açıklama yaptılar.

Sonuçta Özbilgin’in cenaze töreninde hükümet üyeleri hassaslaşan laikçi kesim tarafından yuhalandı.

Halbuki daha sonra Avukat Arslan’ın, Danıştay saldırısından birkaç gün önce, katı laikçi çizgisiyle tanınan Cumhuriyet gazetesinin bahçesine atılan bombalardan da sorumlu olduğu ortaya çıktı.

Emniyet, Avukat Arslan’ın kamuoyunda “kuvvacı” denilen derneklerin (bu konuya biraz sonra geleceğiz) yöneticileriyle ilişkide olduğunu belirledi.

Arslan, emniyet istihbaratçılara göre “İslamcı” gibi gösterilmeye ça-

lışılan bir “profesyoneldi”.

Hemen bir bağlantı daha kuralım: Danıştay saldırısından bir yıl kadar sonra, İstanbul Ümraniye’de ihbar üzerine bir eve baskın düzenlendi. Bu evde 27 adet el bombası ile TNT kalıpları ve füyeler bulundu. Soruşturma sonucu yine “kuvvacı” derneklerle ilişkili kişiler tutuklandı.

Soruşturma derinleştirilince, evde bulunan bombaların, Cumhuriyet gazetesine atılanlarla aynı seriden olduğu ortaya çıktı. Makine Kimya Endüstrisi tarafından üretilen bu bombaların kaynağı ise Kara Kuvvetleri’ydi.

Tuhaf bir ayrıntı daha: Cumhuriyet gazetesi, diğer basın organlarından eleştiri gelene dek, bombaların Kara Kuvvetleri’ne ait olduğunu okurlarından gizledi.

Bu arada Cumhuriyet’in başyazarı, katı laikçi İlhan Selçuk, AKP’yi engellemek ve iktidardan düşürmek üzere çalışıyor, bu uğurda şaşırıttifaklar kurmaktan çekinmiyordu.

Cumhuriyet gazetesinin okurları 1970’li yıllarda Milliyetçi Hareket Partisi çevresinde toplanmış “ölkücü” adı verilen, kavgacı, paramiliter gençlerden epey sopa yemiş, hatta öldürölmüştü.

Bu yüzden Cumhuriyet okurları ile MHP’liler birbirine sıcak bakmazdı. Ancak İlhan Selçuk, MHP ile yakın temas kurdu. Amacı kamuoyunda “Kızılelma” adı verilen bir koalisyon, bir ittifak yaratarak, “milliyetçiler” ile “ulusalcıları” (dine değil, laikliğe önem veren milliyetçiler) AKP’ye karşı bir araya getirmektir. Bazı olaylarda bu birliktelik gerçekleşti de...

İlhan Selçuk'un bir başka müttefiki Cumhurbaşkanı Sezer'di. Köşk'e çıkarken "tarafsız ve demokrat" olacağı sanılmıştı Sezer'in... Ancak 2002 seçimlerini AKP kazanınca bütün tavrını değiştirdi. CHP'den daha fazla CHP'li oldu. Katı laikçi bir çizgi izledi. Örneğin köşkteki resepsiyonlara, eşinin başı açık olan milletvekillerini "eşli", eşinin başı örtülü olanları ise "eşsiz" davet etti.

Sezer'in bir özelliği de, birkaç hariç, medya mensuplarından uzak durmasıydı. İlhan Selçuk temas ettiği gazetecilerden biriydi. Diğeri ise, gazeteci kisvesi altında siyaset yapan, Kanaltürk TV'nin yöneticisi, "Kızılelma" koalisyonunun savunucusu Tuncay Özkan'dı.

İlhan Selçuk, Cumhurbaşkanı Sezer'i "3'üncü Adam" ilan etmişti. Bu tabirin kökeni, yazdığı biyografi kitaplarında Atatürk'ü "Tek Adam", İsmet İnönü'yü ise "İkinci Adam" ilan eden araştırmacı Şevket Süreyya Aydemir'di. Şimdi de İlhan Selçuk, Ahmet Necdet Sezer'e "Üçüncü Adam" diyordu!

Bu arada toplumdaki ulusalcı-milliyetçi hassasiyetleri keskinleştirme çabaları da devam ediyordu.

Emekli subay ve astsubayların öncülüğünde ülkenin birçok kentinde "Kuvvacı" (Kurtuluş Savaşı dönemine ait "Kuva-yı Milliye," yani "Milli Güçler" tabirinden hareketle) denilen dernekler kurulmuştu.

Bu derneklerin yöneticileri Türkiye'nin, aynı Kurtuluş Savaşı döneminde olduğu gibi, kuşatma altında olduğunu iddia ediyor, çevrelerine topladıkları kişilere, "Ülkeyi kurtarmak için gerekiyorsa 'ölmek' ve 'öldürmek'..." üzerine silaha el bastırarak yemin ettiriyorlardı.

Bir başka faaliyet de yayın alanında sürüyordu. Kitapçı rafları, parano-

yakça komplo teorilerini işleyen “ulusalçı” kitaplarla dolmuştu. Bunlarda ABD, Avrupa Birliği ve İsrail’in Türkiye’yi bölmek için çalıştığı anlatılıyordu.

Kurtuluş Savaşı’nı ve Atatürk’ü anlatan popüler kitaplar da moda olmuştu. Bunların en ünlüsü, bir tiyatro yazarı ve amatör tarihçi olan Turgut Özakman’ın kaleme aldığı “Çılgın Türkler”di.

Tuğla gibi kalın olmasına rağmen kolay okunan, popüler üslupla yazılmış bu tarihi roman bir kısa sürede bir “best seller” haline geldi.

“Geldi” yerine “getirildi” de diyebiliriz: Çünkü askeriye içinde, bu kitabın okunması ve okutulması yönünde emirler verildiği kamuoyuna yansdı.

Kamuoyunu “müstakbel gerilime” hazırlamaya yönelik başka girişimler de vardı.

Örneğin Kasım 2006’da, ABD Washington’daki fikir üretim kuruluşu Hudson Institute’da, Avrasya politikaları direktörü olarak çalışan Türk strateji uzmanı Zeyno Baran’ın, Newsweek dergisinde bir yazısı çıktı.

Yazı, AKP’nin kendi cumhurbaşkanını seçmesi halinde darbe ihtimalinin “yüzde 50-50” olduğunu iddia ediyordu.

Bu yazı büyük tepki topladı. Zeyno Baran önce kaynağının üst düzey komutanlar olduğunu söyledi. Tepkiler daha da arttı çünkü Genelkurmay İkinci Başkanı Orgeneral Ergin Saygun, yazının yayınlanmasından bir süre önce Hudson Institute’u ziyaret etmişti. Tepkiler üzerine Baran, sözünü değiştirdi ve bilgiyi alt düzey komutanlardan aldığını söyledi.

Bir başka hazırlık da hukuk alanında sürüyordu. Bürokratik elitin bir parçası olan hukukçular, “AKP’nin cumhurbaşkanını seçmesini nasıl engelleriz” diye çalıştılar.

Sonunda çok kötü bir dille kaleme alınmış olan 1982 Anayasasında, zayıf da olsa bir nokta buldular: Cumhurbaşkanı dört tur oylama ile seçiliyordu. İlk iki turda 367 oy (sandalyelerin üçte ikisi) gerekiyordu. Üçüncü turda ise salt çoğunluk (yarının bir fazlası: 276 oy) yetiyordu.

550 kişilik Meclis’te AKP 353 sandalyeye sahipti. Daha önce Turgut Özal’ın (1989) ve Süleyman Demirel’in (1993) seçimlerinde olduğu gibi, AKP’nin öne sürdüğü aday da üçüncü turda seçilecekti.

Ancak Yargıtay’ın eski başsavcısı Sabih Kanadoğlu, “367 sadece seçim değil, toplanmak için gerekli sayıdır” tezini ortaya attı. Yani “toplantı yeter sayısı” ile “karar yeter sayısı” eşitlenmişti.

Bu görüş birçok uzman hukukçu tarafından “gülünç” bulundu. Medyada sayısız yorum çıktı, tartışma yapıldı.

Cumhurbaşkanlığı seçiminin gerilimli geçeceğini önceden haber verenler yanılmamıştı. Beklenen cinayetler ve bombalamalar gerçekleşiyordu.

Trabzon’da Katolik Rahip Santaro öldürüldü. Ermeni gazeteci Hrant Dink ensesine sıkılan kurşunla İstanbul’da katledildi. Malatya’da ise Protestan Alman misyoneri ve arkadaşları hunharca katledildi.

Hrant Dink’in cenazesine yüz bini aşkın insan katıldı. Ellerinde “Hepimiz Ermeni’yiz... Hepimiz Hrant Dink’iz” yazılı pankartlar vardı.

Milliyetçi ve ulusalcı güçler buna da saldırdılar: Mesela Malatya’daki

bir maçta, Dink'i katleden gence atfen, "Hepimiz Ogün Samast'ız" yazılı pankartlar açıldı. Bazı medya kuruluşları kabahatin Hrant Dink'te olduğunu iddia ettiler. Ortam geriliyordu.

İşte bu şartlarda Nisan ayına gelindi. Genel beklenti Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın cumhurbaşkanı adayı olarak ortaya çıkmasıydı. Cumhuriyet Halk Partisi'nin lideri Deniz Baykal bütün stratejisini Erdoğan'ı engellemek üzerine kurmuştu.

Ancak son anda Erdoğan, kendisi hapisteyken geçici olarak Başbakanlık yapan, Dışişleri Bakanı ve AKP kurucusu "dava arkadaşı" Abdullah Gül'ü aday gösterdi.

Gül'ün aday olmasından birkaç gün sonra Genelkurmay Başkanı Org. Yaşar Büyükanıt bir süredir beklenen açıklamasını yaptı: Önce PKK terörünün artacağını, bu nedenle de Kuzey Irak'a müdahale edilmesi gerektiğini söyledi. Tabii karar hükümetindi.

Org. Büyükanıt, bir soru üzerine, Çankaya'da, "Cumhuriyetin ilkelerine 'sözde değil, özde bağlı' bir kişiyi görmek istediklerini ancak son kararın Meclise ait olduğunu söyledi. Konuşma tahmin edilenden daha yumuşak bulundu. Hatta katı laikçi, fanatik AKP düşmanı gazeteci Emin Çölaşan'ın, konuşmayı salonda dinledikten sonra (2004'teki darbeyi engelleyen Org. Hilmi Özkök'e gönderme yaparak) "Bunu da kaybettik" dediği iddia edildi.

Bu arada Türkiye siyaset ile sosyolojinin ilginç bir bileşimi olan "Cumhuriyet mitingleri"ne şahit oldu.

300 kadar sivil toplum kuruluşu, görüntüde cumhuriyeti savunmak ama gerçekte hükümeti protesto etmek, AKP'ye gözdağı vermek ama-

cıyla organize olmuştu. Büyük mitingler yapılacaktı.

Bu organizasyonun başını, emekli olduktan sonra Atatürkçü Düşünce Derneği'nin başına geçen emekli orgeneral Şener Eruygur çekiyordu. "Kuvvacı" dernekler de onlara yardım ediyordu.

Yine Kemalist çizgideki "Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği" de öne çıkan kuruluşlar arasındaydı.

Mitingler 14 Nisan günü Ankara'daki Tandoğan meydanında başladı. Bir milyon civarında olduğu tahmin edilen insan ellerindeki Türk bayrakları ve Atatürk posterleriyle meydanı doldurdu.

Bunu sağlamak için üniversiteler de işin içine katılmıştı. Bazı üniversiteler sınavları erteledi ve otobüslerle öğrencileri Ankara'ya taşıdı.

Alanlarda sadece öğrenciler yoktu elbette. Sünnilerden korktukları için geleneksel olarak bürokratik elite ittifak yapan ve CHP'ye oy veren Aleviler de oradaydı.

27 Mayıs 1960'ta tankların üstüne çıkıp askerleri öperek Adnan Menderes'in Demokrat Parti'sine karşı yapılan askeri darbeye destek veren "orta sınıf" da mitingdeydi.

Bu orta sınıfın özelliği gelirini ve statüsünü diplomayla edinmiş olan avukat, doktor, mühendis gibi profesyonellerden oluşmasıydı.

AKP'nin şeriatı getireceğine inanan mini etekli, dekoliteli genç kadınlar, mitinglerin çekici görüntülerini oluşturdular. "Hayat tarzı savuncululuğu" siyasallaşmıştı.

Mitingler daha sonra İstanbul, Manisa ve İzmir'de devam etti. İzmir

mitingindeki bir olay gayet manidardı: Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nin Başkanı olan ve ısrarla "Ne şeriat, ne darbe" sloganını kullanan Prof. Türkan Saylan'ın kürsüde konuşması engellendi.

Bu şaşırtıcı bir durum değildi aslında: Çünkü mitingleri organize edenler aslında bir darbe atmosferi yaratmaya çalışıyor, askeri darbeyi meşrulaştıracak bir ortam oluşturmaya uğraşıyorlardı.

Öte yandan yüz binlerin katıldığı bu mitinglerin nasıl finanse edildiği ortada kaldı. Dişe dokunur bir açıklama yapılmadı. Sadece Cumhurbaşkanı Sezer'in Atatürkçü Düşünce Derneği'ne 225 bin YTL (yaklaşık 190 bin dolar) yardım yaptığı belgelerle saptandı.

Ancak kimse Sezer'i suçlamadı. Çünkü AKP hükümetini devirmeye çalışan bu dernek, 1993 yılında bakanlar kurulu kararıyla "Kamuya yararlı dernek" statüsüne alınmıştı. Belli ki Sezer de ADD'nin faaliyetlerini "kamuya yararlı" buluyordu.

Mitingler, "sivil toplum kuruluşu" görüntüsüne sahip olan birçok dernek ve vakfın, deyim yerindeyse aslında birer "sivil devlet kuruluşu" olduğunu ortaya çıkardı. Bu kuruluşlar bürokratik elitin uzantılarıydı. Fransız Marksist düşünür Althusser'in tabiriyle onlar "devletin ideolojik aygıtları" idi.

Bu sırada siyasi ağız dalaşı iyice kızışmıştı. CHP Başkanı Deniz Baykal, "Bizimle uzlaşmak zorundasınız... Aksi halde ilk tur oylamayı yok sayması için Anayasa Mahkemesi'ne götürürüz" diyordu.

"367 gereklidir" görüşünü savunan sadece tek tek kişiler ya da partiler değildi. Yükseköğretim Kurulu Başkanı Prof. Erdoğan Teziç, "kendi seçtiği" rektörleri Ankara'da bir araya getirdi.

Ardından bir basın toplantısı düzenleyerek, bir “siyasi parti lideri” edasıyla açıklama yaptı: “367 gereklidir.”

Ve ilk tur oylama yapıldı.

Tek aday Abdullah Gül’dü. AKP milletvekilleri tam kadro salondaydı. CHP’liler yoktu.

Acaba az sayıdaki Anavatan Partisi ve Doğruiyol Partisi milletvekili nasıl davranacaktı?

Her iki parti de salona girmedii.

Böylece Gül, 367 oya ulaşamadı.

CHP, mahkemeye gitti. Anayasa Mahkemesi ne karar verecekti?

Herkes bunun cevabını beklerken iki önemli olay daha meydana geldi:

27 Nisan Cuma gece yarısı Genelkurmay internet sitesinde gayet sert bir bildiri yayınlandı. Org. Büyükanıt’ın bilinen üslubuyla ilgisi olmayan imzasız bildiride, AKP hükümeti şeriatçılara taviz vermekle suçlanıyordu. Özetle bildiri AKP’nin önünün kesilmesini istiyordu.

Anayasa Mahkemesi kararını açıklamadan önce bir başka müdahale daha oldu: Meclisteki ana muhalefet partisi CHP’nin lideri olan Deniz Baykal, “Eğer Mahkeme, ‘367 gereklidir’ kararını almazsa, ülke çatışmaya sürüklenir” dedi.

“Elektronik muhtıra” adı takılan internet bildirisi de, Baykal’ın açıklaması da, açık biçimde Anayasa Mahkemesi’ne baskı yapıyordu.

2000 yılında Cumhurbaşkanı seçilmeden önce, Anayasa Mahkeme-

si'nin başkanı olan Sezer ise uyarısını birkaç gün önce yapmış ve şöyle demişti: "Anayasa Mahkemesi, siyasi iktidar karşısında "denge rolü" oynamalıdır."

Bu 2-0 yenik durumdaki takıma, hakem kararıyla hiç yoktan iki penaltı kazandırmaya benziyordu.

Anayasa Mahkemesi "teknik" bir mahkemeydi. Kanunların ve bazı uygulamaların anayasaya uygun olup olmadığını belirlerdi. Cumhurbaşkanı Sezer ise ona siyasi bir rol biçiyor, AKP'nin karşısına dikilmesini tavsiye ediyordu.

Sonuçta beklenen oldu: Anayasa Mahkemesi "367 gereklidir" kararını verdi. Mahkeme, gerekçeli kararını ise 57 gün açıklayabildi.

Her kesimden eleştiri alan gerekçeli kararda, özetle, "Cumhurbaşkanı uzlaşmayla seçilmelidir" deniyordu.

İşin ilginç şuydu: Ne cumhurbaşkanlığına ilişkin maddelerde, ne de diğer maddelerde... Yani 177 maddeden oluşan Anayasanın hiçbir yerinde, bir kere dahi, "uzlaşma", "mutabakat" ya da "konsensüs" kelimesi geçmiyordu.

Anayasaya Mahkemesi "denge rolünü" üstlenebilmek için olmayan bir kavramı Anayasaya sokarak karar almıştı. Kararın "hukuki" değil "siyasi" olduğu apaçık ortaya çıkmıştı.

Böylece Türkiye 11'inci cumhurbaşkanını seçemedi. Mevcut Cumhurbaşkanı görevine devam etti.

Anayasa gereği en kısa sürede genel seçime gidilecekti.

Bunun üzerine AKP'nin girişimiyle Meclisten, cumhurbaşkanının halk tarafından 5 yıllığına (ve bir dönem daha) seçilmesine ilişkin bir karar çıktı.

CHP bunu da Anayasa Mahkemesine götürdü. Mahkeme herkesi şaşkırtan bir kararla bunu uygun buldu.

Ancak olaylar durmuyordu.

Ankara'da bir canlı bomba kendini patlatarak durakta bekleyen sıradan vatandaşların ölmesine yol açtı.

Ardından PKK eylemleri hızlandı. Türkiye her gün birkaç şehit vermeye başladı.

Anadolu kentlerine dağılan şehit cenazeleri, hükümet karşıtı gösterilere dönüştürüldü.

Camilerde ve cenaze törenlerinde "Katil iktidar" sloganları atılmaya başlandı.

Mitinglerle CHP'nin oyu yükseltilmeye çalışılmıştı. Şimdi de MHP'nin oyu yükseltiliyordu.

Hükümet de karşı tedbir aldı bu arada: Mesela şehit cenazeleri kamerasız kaydedildi. İncelemelerde cenazeleri siyasi şova dönüştürenlerin aynı kişiler olduğu ortaya çıkarıldı. Bunun üzerine gösteriler son buldu.

Hükümetin aldığı bir başka tedbir de "kuvvaci" oluşumların üstüne girmekti. Çok sayıda çete mensubu bombalarla, silahlarla yakalandı.

Yukarıda anlattığım olaylar sonucunda 11'inci Cumhurbaşkanı zama-

nında seçemeyen Türkiye 22 Temmuz 2007’de erken genel seçim yaptı.

AKP karşıtlarının hayali, sandıktan bir CHP-MHP koalisyonunun çıkmasıydı. Böylece seçilecek yeni cumhurbaşkanı, bürokratik elitin imtiyaz düzenini devam ettirecek bir kişi olacaktı.

Ancak sandıktan çıkan sonuç umutları suya düşürdü: AKP oylarını artırarak yüzde 46.5 ile birinci parti olmuştu. Moda olan tabirle, “Türkiye’deki her iki kişiden biri” AKP’liydi. Cumhurbaşkanını belirlemek onun hakkıydı.

Ancak bu satırlar yazılırken Deniz Baykal şöyle diyordu: “Eğer AKP bizimle uzlaşmadan cumhurbaşkanını seçmeye kalkışırsa ülkede çatışma çıkar.”

Bürokratik elitin ve onun siyasi uzantılarının tavrı değişmemişti. “Çankaya Savaşı” durduğu noktadan aynen devam ediyordu!